

Oglas, prepisana... računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novca... predbrojbu, oglas... računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Uko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravništvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija».

Cekovnog računa br. 847.849. Telefon tiskara br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rnetu malo stvaru, a nesloga svo pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o pedeset.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nipošto, a neprimljeni ne primaju, niti frankirani ne primaju.

Preplate za poštarinom stoje 10 K u obće, 5 K za seljake, a godišnji 10 K u obće, odnosno K 2-80 na pol godišće.

Izvan carine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h, za ostali 20 h, koji u Pull točn izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Via Giulia br. 1, kamo neka se naslovljuju svapismama i predplate

Glavni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

Rat na Balkanu!

Pula, 27. novembra 1912.

Sa ratista u ove zadnje dane ne dolaze nikakve važne vesti izim koja o kojem malom i neznatnom okršaju sa kojom razpršenom četicom turskih vojnika, Bašibozuka ili Arnauta. Ove posljednje osobito ukročava i razoružuje srbska i grčka vojska, jer ti Arnauti i Bašibozuki nisu nikakova redovite čete, nego bande hajduka, razbojnika i otimača, koji krađu, ubijaju i plackaju po zaselcima u koje nisu još pripjele srbske ili grčke čete. Tako su balkanske vojske i prije no što su same očekivale, dokrajčije oslobodjenje svoje braće izpod turskog zulumata i prisilile Turčina da pita mir u one raje, koju je do sada smatrao samo rodom, živinom, da mu služu, radi i plaća, puštav taj raji samo toliko, da ne izgine od gladi ili bolesti Turad je branila raju s istom svrhom kao živinu. Pravda božja i osveta je došla i gholo Ture ponizno pita za mir, da tobože prestane krvoproliće, a u istinu da spasi, što još spašiti može mirom.

Radi pregovaranja o primirju i miru nema sa bugarskog ratista kod Cataldže nikakvih vesti te se sudi, da su zato neprijateljstva obustavljena.

Medjutim vojske se još uvijek drže u pripravi, dok pojedine čete uvadjaju red i zakon u osvojene zemlje, a neke srbske čete prodiraju prema Draču, bugarske obsjedaju Drinopolje a crnogorske Skadar.

U mjesec dana ratovanja postigle su hrabre savezne čete skoro sav cilj, što su ga postavile u početku rata. U to vrijeme osvojile su svu europsku Tursku, sve do Carigrada. Pojedini države zauzele su ova mjesta:

Crnogorske čete osvojile su Rogaj, Tuzi, Podhum, Kozleku, Ubal, Katkoi, Goricu, Belej, Barbalusi, Kukli, Sr. Ivan Meduanški i Ljes, Plav, Gusinje i obsjedaju Skadar.

Bugarske čete osvojile Lozengrad, Lileburgas, Carlu, Rodosto, Dedesgat, obsjedaju Drinopolje i napadaju cataldske utvrde pred Carigradom.

Srbske vojske je skoro izvršila svoju zadaću! Pobjedila je u velikoj bitki kod Komarnova i Bitolja, zaposjela Sandžak novopazaraki, Stara Srbija i došla do jedranog mora.

Grčka vojska je zauzela Pravesu, Elason, Serviju, Greven, Veriju, Kiridali, Solun i Larina, gdje se je združila sa srbskom vojskom.

O daljnjem razvitku rata donatamo do sad dotle vesti.

Crnogorska vojska. Iza zauzeća Sr. Ivana Meduanškog, gdje se sa crnogorske čete sruše sa srbskim, našle su crnogorske čete na putu prema Draču kod rijeke Mala na turski odgor, koji j bio svladan. U Drač brode ciele dozn hite, koje je bilo pod Takahetom, te se sa pred Dračom našle sa srbskim četama. Pri obsjedanju Skadri već bi, da će Crnogorski poduzeti odlučan napad. Do

sada su više manje mirovali, nehtijuć u ludu gubiti glave, ali kad su dobili pojačanja i namjestili velike obsadne topeve, navalit će sada na Skadri svom zestiņom. Po tome se očekuje pad Skadri prije nego budu dovršeni pregovori o primirju.

Srbska vojska.

Turske čete potučene i razpršene pod Bitoljem, razbjegle se na sve strane, a ono što je uzmaknulo u red, pobjegose prema Lerini. Za tim četama podala se srbska vojska i kod sela Midzidi našla 7 do 10 Bataljona sa 10 topova. Po kratkom boju bili su Turci tako potučeni i razbijeni, da su pustili topove i municiju, odbacili sa sebe oružje i drugu prtljagu te se razbjegli na sve strane. Iza tog su

Junak-djevojka iz Niša,

U ratu proti Turcima učestvovala je vrlo hrabro djevojka Sofija Jovanović iz Niša. Ona se bori među četama i uvijek ju je vidjeti u prvim redovima među kičom taneta, usljed čega je među vojnicima vrlo obljubljena. Sada se nalazi u bolnici u Beogradu lakto ranjena u ruku.

srbske čete pošle prema Lerini, gdje su se pred gradom ulaborili, a sa molbu grčkih četa posugitili ovima da zauzmu grad Lerinu. Srbske čete i nadalje križaju po osvojenim zemljama da je pročište savim od turskih vojnika i razoružaju Arnaut, te skote u ljudskoj spodobi Moravska divizija zaposjela je Resan i tu zanesnula bitka s ostacima turske vojske pod Davidpatom i Fetipatom. Turci su bili poraženi, a u bitki je poginuo general Fetipata i zapovjednik Zekipata. Srbi se je pokopali sa svim vojničkim postojinama.

Prema jedranom moru na Drač maršira treća armada crinske divizije, koja je osvojila Ljes i sa Crnogorcima sr. Ivan Meduanški; kod zauzeća Ljesa palo je 11 četa; Turaka je bilo 8 mrtvih a za-

robljenih 850 momaka, 103 podčastnika i 43 častnika. Tu su zaplenili Srbi 2 Krupova topa, 2500 pušaka, više zastava i municije.

O Bitci kod Bitolja se javlja naknadno da su Srbi zaplenili Turcima 51 top te su time uzeli Turcima 200 topova. U Bitolju se nalazi 10.000 turskih zarobljenika.

Bugarska vojska.

Obsjedanje Drinopolja traje. Turske čete su višeputa pokušale provalu iz grada na Bugare, ali su bile uvijek odbijene sa znatnim gubitkom. U ponedjeljak su Turci ponovili ispad iz grada ali su bili od Bugara i Srba suzbijeni na svim linijama. Tom prilikom su obsjedatelji zauzeli nove pozicije i još više suzili obruč oko grada, tako, da su 1 kilometar udaljeni od Drinopolja. U gradu ponestaje hrane, te kažu, da bi se grad mogao držati još najviše jedan tjedan.

Na glavnom ratistu oko Cataldže miruje Bugarska i turska vojska usljed započetih mirovnih pregovora. O uspjehu pregovora nije ništa poznato; govori se pak, da se nalazi na poteškoće u pregovorima pošto Bugari traže predaju Drinopolja, na što Turci neće da pristanu.

Turski i bugarski pregovaratelji imali su u ponedjeljak konferenciju, a jučer imali su posljednju sjednicu. Turski pregovaratelji izjavili su, da o predaji Drinopolja neće ni da čuju. Misli se, da će se pregovori prekinuti i da će rat započeti.

Grčka vojska.

Grčke čete krenule su iz Soluna prema Bitolju, kamo su prekasno stigle, ali su putem zauzele Lerinu. Jedno Grčko odjeljenje u blizini Janine arelo se sa 500 turskih vojnika, te su Turci bili potučeni iz gubitiv 200 ljudi a ostali su pobjegli napustiv čitav ratni materijal. Greci su izgubili 3 mrtva i 10 ranjenih.

Iz Soluna prevažaju Greci svoje i bugarske čete u zaljev Kerros za navalu na Dardanelle ili na pomoć Bugarima kod Cataldže.

Grčko brodorije zauzelo je otoke Mitilepe i Chios, gdje su iskrcali posadu. Grčka torpednjača hr. 14. usla je u subotu u tursku luku Ajralik u Maloj Aziji i napala jednu tursku topnjaču. Turci su napustili topnjaču nakon što su ju probušili, i za čega su ju Greci uništili torpedom.

Kako se iz ovog kratkog prikaza vidi, nije u ovo zadnjih dana došlo do velikih sukoba sa ratima; jedno to su Turci u Mecedonski poraženi i pročišteni a drugo to se u glavnom taboru kod Cataldže vođe pregovori o miru.

Ciele Europu pak zabrinjuje sad napetost između Austro Ugarke i Srbije radi aršabeg zahtjeva za jednom lukom na jedranom moru. Srbija nalme zahtjeva beznad obale od Sr. Ivana Meduanškog do Drača u Albaniji sa tim gradovima, koji 50 kilometara obale. Tomu se protivio Italija i Austro-Ugarika i nastala diplomatskim putem. Austrija je to poručila srbskoj vladi, koja još nije dala od-

govora već poručila, da će odgovoriti iza svršetka rata. Srbija pak ne popušta od stanovišta, da zadobija tu obalu. U tome rekbi da ju kriomice pomazu Rusija, Englezka i Franceska, koje također čekaju na plien u ovom sukobu s Turskom. Kako će se taj spor riesti, ne može se predviđeti. Ipak je nađe, da će se nagoditi i svakoj vlasti po nešto pasti u džrielo od Turske.

Rušenje kuća u za- brani.

Spomenuli smo u našem listu, kako su neki ljudi u predgradjima Pule došli u veliku pogibelj, da moraju rušiti kuće, sagradjene u vojničkoj zabrani i kako se je zastupnik dr. Laginja zauzeo, da se ona tvrda odredba po mogućnosti ublaži.

Danas donatamo po stenografskom zapisniku sjednice zastupničke kuće u Beču od 24. oktobra 1912. dotičnu interpelaciju doslovno kako je tiskana u dodatku III. onog zapisnika i glasi se:

Interpelacija

zastupnika dra Laginje i drugova na njihove Preuzvišenosti gospodina ministra unutrnjih poslova i gospodina ministra za obranu zemlje.

Kako je poznato, u Puli obstoje razni rajoni gradjevnih zabrana, među tima neki absolutni, gdje se ne smije zidati pod nijedan uvjet, a neki relativni, gdje se može zgrade zidati samo uz obvezu porušenja na zahtjev vojne oblasti.

Plohe absolutnih zabrana zastalno su udarene mnogo veće, nego li bi to iz strategičnih obzira ili radi pogibljivi od ogolja bilo potrebno. To vidici osobito glede zabrane zidanja izvan takoravnog noajozapora, to jest izvan žične ograde.

Kada se je odredila koja zabrana, to nije hrvatskom narodu pregradja i najbliže okolice grada Pule, kojega se stvar u prvom redu tiče, nikada oglašeno u njihovom jeziku, niti na način svakomu razumljiv, a ni u zemljištoj kajizi nije bilo označeno svakomu vidljivim načinom.

Tako je dolazilo, da je naš mali čovjek u najbližjoj okolici Pule često izvrlo akupo kupio zemljišta, da ga obradi i da si uvređ takova gospodarstva sagradi kuću i stalicu.

Čuje se, da je po koji sirotac i od strane pojedinih u slabiji oblasti stojećih osoba bio zaveden, dao jim novca za molbe gradjevni dozvola, a da nisu ništa učinili. Ljudi su u takvim slučajima zidali kuće u dobroj vjeri, da će jim dozvola stignuti bilo i naknadno.

I ako se ne može pohvaliti zidanje bez stalne unapredac dozvole, ipak se sa navedenih razloga mora oprostiti.

U ostalom radi se u pojedinih slučajima o posve malim gradovim, kojejedra zaslužuju ime »kuća«, jer neke da su u samo par dana bile pod krovom, pak i neka pomoću rodbine i svjeda. To sa pravo za pravo kolibe sagrađene sa

zemlji i kućama od više godina, kad absolutna zabrana gradnje do onuda još nije dopisala, ikako nije bila svakom javno vidljiva.

Oblasti su dale već porušiti neke tih kućica, razdajući za najpređu potrebu stanovnja (tako onu neke uбоge udove Kaid i njene djece), a za druge zagrozile su, da će ih u najkraće vrijeme porušiti, ako ih vlasnici sami ne poruše.

Odozne obitelji već su upropaćene, druge su u pogibelji da budu upropaćene onakovimi odredbama.

Treba još spomenuti, da usljed smetnje koja je pred više mjeseci nastala u obličinu Puli, gradski građevni ured nije redovito poslova i policijski službenici nisu odmah iz početka obustavljali zidanje, čim bi bili ljudem prištedili daljnje troškove.

I ako se podnipošto ne može posve odobravati postupak pojedinaca, ipak se ne može ni od manje učiniti, a da jim se s navedenih razloga barem djelomice ne oprosti.

Polto pak, imalo bi se u posve kratko vrijeme porušiti jur sagrađene bezuvjetno potrebite kuće, to podpisani stavljaju na njihove Preuzvišenosti gospodina ministra unutrojnje poslova i gospodina ministra zemaljske obrane, prečni upit: Jesu li oni voljni?

1. Pri c. i. kr. vojnom ministarstvu izposlovati, da bude za sada bezodvlačno obustavljeno jur određeno rušenje kuća sagrađenih bez predhodne dozvole u zaštitnim krajevima Pule?

2. Zauzeti se za to, da budu na novo proučene i eventualno promjenjene zabranbene plobe tako, da zabrane budu stegnute na baš neophodno potrebitu mjeru, i da zgrade već odlučene za porušenje, budu puštene uz najoštriju rewersalu, da će se rušiti, kad bi baš krajnja potreba bila. A zajedno da se stanovnici one okolice pouče u njihovom materijalnom jeziku, osobito javnim sastancu u prisutnost izaslanika ženijskog ravnateljstva u Puli, o tom, do kuda doseže koja zabrana, kakvi joj je sadržaj i koje su posljedice prestupaka tih zabrana?

3. Povesti strogu istragu o tom, da li i u koliko su pojedini i ako niti oblastni službenici, zakrivilu štete, nastave od porušenja, i ako jesu, dati ih najstrožije kazniti?

Beč, 24. oktobra 1912.
Podpisan dr. Laginja i druga 22 zastupnika, među kojima oba naša iz Istre, prof. Mandić i Spincić, a ostali iz Kranjske, Štajerske, Goričke i Dalmacije.

Obzirom na ovu u najmekšem obliku postavljenu interpelaciju, nadamo se, da će vojničke i civilne oblasti popustiti od posvemašnje strogosti.

A za mnogih usporevaju naše ljude, osobito u bližoj okolici grada Pule, neka nitko i pod nijednim načinom ne ide vidjeti nitko, dok ne ima tvrde, spjurne pismene dokazne u ruci. Jer u tim stvarima je tako, da od časa do časa vojnička vlast može uzeti ili prokriti jedana zabranbeni kolobar. Dakle dok od nje ne imas kroz običnu dozvole, nisi nikad pravo stalan.

Hoće se dobra doza, ne kuraje, nego bezobrazluka... svadjati na isto mjesto slušaj Splita i Šibenika sa slušanjem Pule.

Ovdje u Puli, se je radilo o tatovima koji su okrali občinu, te je sve pučanstvo tražilo lijeka, paše skoro polovica zastupstva se bijase odrekla, ne htijeh sudjelovati u pokvarenoj upravi. Oađje u Splitu i Šibeniku, uprava obćine, kao takva, i obćinska imovina nisu došle u obzir, većma je državna vlast radi političkih razloga htjela kazniti dotična zastupstva. U istarskom se slučaju radi o spasavanju obćine i njezinog imetka; u dalmatinskom naprotiv o ugušivanju narodnog oduševljenja za braću u krvavoj borbi za slobodu na Balkanu. Nije li to ogromna razlika?

Ali istarski Talijani, ili bolje njihovi povlašteni gazde u Poreču trube u »Il Piccolo«, da je u oba slućajeva povriedjena obćinska i naročito zemaljska autonomija i time zavadjaju svoju publiku, hoteti zaštititi stvar. Nu, pitanje manje ili veće povrede autonomije jest samo formalno, pravnoga tumaćenja i natezanja; ali stvar sama, usrok postupka vlade, to je od bitne važnosti. Znajući, zašto je vlada učinila u Puli što je učinila, a zašto u Splitu i Šibeniku, moramo pokušaj istarskih Talijana, koji inače u zadnje doba vrlo rado hrle u narućaj vlade pokazujuć pritom na nas kao na njekve vieldzajnikve okretiti imenom: bezobrazluk.

Na razjašnjenje. U br. 46. našeg lista osvrnuli smo se na postupak činovnika osigur. zadr. »Croatia« g. Gellieticha, kojim je preporučivao jednom Hrvatlu u Puli, pregledati se po talijanskom liječniku. Tom prilikom nismo, niti smo htjeli radi toga otkriviti domaći zavod »Croatia«, čije vodstvo nije u tu stvar ulazilo. Time ne bismo rada, da naš narod ne izkazuje i nadalje svoje povjerenje i zauzrelljivost tom jedinom našem hrvatskom zavodu, kog dapače i ovom prilikom preporučujemo, da naš narod osigurava svoje imanje proti požaru i štetama te osobno osiguranje uvijek kod domaćeg zavoda »Croatia«.

Na naše opaske proti g. Gellietichu, poslao nam je isti ispravak, da on nije Talijanaš niti takav ikada bio, te da je od vajakada Hrvat i kao takav uvijek radi. Nama je vrlo drago, da možemo tu tvrdnju ovdje konstatirati te radoispravljamo našu pogriješku, te će ga kao Hrvata rado naši ljudi pozdraviti i susretati. Nadalje ispravila g. Gellietich, da on nije preporučivao talijana liječnika, nego postupao prema propisima, naime, da »Croatia« imade u Puli tri liječnika pouzdanika i to dra Letiša, dra Ciottia (Hrvat) i dra Petza (Talijana). U slučaju u Puli da je bio na vrsti dr. Petz i zato da je napisao u izvadku ponude »pregledati se u dra Petza«. Polto je pak g. Gellietich nama osobno izjavio, da će društvo sada brisati dra Petza iz listine društvenih liječnika pouzdanika, te da se naše više dogodili ona nemila upadica, koja je bila povodom opazkama u navedenom broju našo donasmo ova razjašnjenja.

Jedno s naše strane izjavljamo, da nam je vrlo neugodno kad moramo nešto prigovoriti kojoj našoj instituciji, u čemu nas vodi pak uvijek najplemenitija namjera ne da komu škodimo nego da upozorimo na kakovu masjkavost u svrhu da se ispravi. U tom smislu možemo sve naše da shvate i protumače one naše opaske o zavodu »Croatia«.

Bekléštel za naša djevoj. Jaćer pošto je gođee sastal: u se na poziv našeg vriednog predjednika ovdješnje podružnice Družbe g. Nike vit. Marčevića nekogje rodoljubne velenođje, gospođje i gospođice u Čkaonici na pogovor za sakupljanje milodara za Bolnićicu dječi hrvatskih škola u Puli.

Preporučamo rodoljubnim srcima našega naroda u Puli, da svaki po moguć-

nošću doprineše svoj dar, da se ublaži bi-jeda našoj učešćoj sirotinji i priskrbi štogodnje i veselije svete božićne blagdane. Napredak i obstanak svakoga naroda ovisi ponajvećma o dobrom uzgoju i obezbjedjenju mladog naraitaja. Zato je dužnost svakog pravog rodoljuba, da se sjetime »Božićnice« za našu školsku mladež.

Izjava. Obzirom na »Jurinu i Franiu« pribegnuo u posljednjem broju »N. S.« i tićući se obiteljskih poslova jednoga od naših narodnih prvaka u Novojvasi kod Poreća, moramo požaliti veom, da je onaj i onakav sastavak usao u naš list. To se je dogodilo samo radi pouzdanja, koje mi imademo u naše ljude iz raznih krajevva u Istri te smo ga imali i u osobu koja nam je poslala onog »Franiu i Jurinu«, niti ne slutedi, da se u njem krije podlo iznašanje jedne obiteljke nesreće našega prvaka. Mi ovoga molimo, da nam to ne žime za zlo, već neka i dalje uzornim rodoljubnim radom zasrami svoje neprijatelje, kojih eto ima i u svojoj blizini, ako se sve skupa ne ima smatrati neslanom šalom i igrom sa stvarima, koje nipošto ne spadaju u javne novine. Živio nam naš Petre!

Nova plinara u Pali. U utorak 26. t. m. počela je raditi nova plinara u Pali, sagrađena u Verudi. Time je napokon doskočeno velikoj potrebi, koja se je ćutila u Puli već nekoliko godina, gljede obskrbljivanja plinom. Plinara je sagrađena sa svim modernim uređjajem, i će obskrbljivati u dovoljnoj kolićini grad plinom, koga je usljed porasta Pule do sada manjkalo.

Opoziv n. m. eskadre iz Lovanta. Brodovi naše c. i. kr. eskadre, koji se nalaze u Levantu, pozvani su natrag u domaće vođe, pošto se njihova prisutnost u Levantu ne čini nužna, kao što se ne čini ni dalje opravdanim obzirom na velike troškove. Ostaje jedino krataš »Asperne« u Carigradu na razpolaganje pokliksarstvu, a krataš »Marija Terezija« u Solunu na razpolaganje generalnom konsulu.

Brodovlje je pripjelo jaćer u Kotor, odakle će danas ili sutra doći u Pulu.

Za Crveni Kriš balkanskih naroda poslao nam je nar. zastupnik prof. Matko Mandić K 20, koja je svota bila priobćena u posljednjem broju pogrićno pod imenom M. Menać, što ovime ispravljamo. Nadalje pripislaše:

Djaci hrvatske gimnazije u Pazinu sakupila za balkanski Crveni Kriš K 2750.
Sabrano u Čepiću K 13330
Tonćelić Petar, Pula K 3—
Fani Pavaćić, ostatak svote sakupljene među sokolašicama za vienasć pok. sestre Alb. Perhavec K 521
Anton Janko, svecenik, sabrao K 3060
»Pogrebna braća sv. Ćirila i Metode u Lanićcu daruje od svoje imovine K 100—
Ukupno K 29961
Zadoj izkaz K 10120
Ukupno do 27. XI. K 40081
Novi poštanaki ured u Marčani. Dne 1. decembra o. g. otvara se u Marčani

pod Vodnjana, pol. kotar Pula, novi pošt. ured, koji će se baviti pismovnom i teretnom poštom, a ujedno će služiti kao sabiraonica pošt. štedionićkog ureda.

Novi će ured biti pripojen pošt. mreži dnožno jednokratnom teklikom poštom između Marčane i Vodnjana. Istodobno ukinit će se pošt. sabiraonica u Marčani.

Za Crveni Kriš balkanskih naroda primili smo od g. I. Sarčona K 13330, koja je svota sakupljena u Čepiću K 10930, u Brdu K 10 (župnik), u Sušnjevici K 12, u Kozljaku K 2. Iz listine doprinosnika, koju radi malog prostora ne možemo priobćiti u cijelosti, razahiremo, da je doprinosima priskaoćilo u pomoć ratujućoj braći skoro sve pučanstvo u Čepiću s najmanjim prinosom od 20 para. Živili rodoljubni Čepljani.

Iz Medulina. Za Crveni Kriš balkanskih naroda sabralo se u malom društvu u Medulini K 35. Darovale: K 10 Kirac Miho, K 5 Grakalić Grgo, po K 3 Rojnić Ive, Grakalić Josip, Lazarčić Luka i Žmak, K 2 Privat Luka, po K 1 Müller A., Radošević, podstarosta, Kirac Ivan, Jung i Kirac, pismoša. Novac je poslan na podružnicu Jadranske Banke u Opatiji.

Lošinjski kotar:

Unije. Kako je mnogima znano, da su Unije jedva 13—14 milja daleko od Lošinja, da je to mjesto od kojih 1000 stanovnika, da se u tom mjestu nalazi župa, podopćina, dvie škole, dva trg. društva, lućki ured, dvie ribarske udruge, dvie tvornice za konserviranje srdjela itd., pomislio bi, da mora tu i poštanaki putnićki saobraćaj biti uredan i brz, ali bi se u to ne prevario. U ovom mjestu nit nema poštanakog ureda, već samo sabiraliste, gdje pošta iz Lošinja dolazi i odlazi samo tri puta sedmićno, doko kakvom drugom saobraćaju nema ni govora. Ali da, još bi se donekle i sa ta tri puta sedmićno zadovoljilo, kad bi to bilo redovito. Često nema samo pošte po cijelu sedmicu, tako u najnovije vrijeme nije bilo pošte od 28. X. do 2. XI., te od 4. XI. do 9. XI., a da niti ne govorim, kad je nema po 3 do 4 dana. Naravaki, kad nema pošte, tad nema ni putnićki saobraćaj sa Lošinjem, a potom niti sa svietom. Pomislaše dragi čitatelji, na ovom malenom otoćiu 1000 stanovnika, pa se ne moći nikamo pomaknuti niti dobiti pošte po cijelu sedmicu — kakva je to ugodnost? Kakva šteta uredima, ljudem i trgovini? Pa zar to nije kao da smo u divlji, tamo gdje usred kojeg oceana?

Da, mnogi će reći, zbilja tim ljudima ne može biti pravo, pa neka traže bolji saobraćaj. Istina, al i to smo već pokušali kod A. H. par. društva; ne samo za nas, već i za nama slična mjesta (Susak i dr.), ali do sada badava. Tužili smo se na sadašnjeg vlasnika parobroda za prevoz pošte i putnika Lošinj-Susak-Unije, al i to badava; ovom je pak članku svrha, da uputi one, kojih to ide, a navlastito c. kr. Ravnateljstvo pošta i brzvoja u Trstu, (što se i direktno uradilo), da uputi vlasnika parobroda na ugovor. Vlasnik

Pogled po Primorju.

Puljako-rovinjski kotar:

Bezobrazno nepoređivanje. Prigodom raspusta hrvatskih zastupstva u Šibeniku i Splitu te namjerenja vladinih povjerenika u istima za privremenu upravu, istarski Talijanci se kradli, da uspoređe taj slučaj sa onim što se je pred desćetak mjesaca dogodilo ovdje u Puli, gdje je vlada litoćake raspustila obćinsko zastupstvo i postavila svoga ćovrjaka na upravu kojemu je krenulo u sporazumu sa zemaljskim odborom dođala uvjetujuće vjeće od 9 član raznih stranaka.

Pomorska bitka kod Derkosa

gdje je bio napadnut i potkodovan turaki krataš »Hamidje« od begarskih torpednjaka.

08.
te-
eži
m
no
la
o,
o,
2,
3,
i-
H-

vuče kojih 6000 K subvencije, da podržava trokrajnu sedmičnu svežu sa Lošinjem, a parobrod, bi morao imati brzinu od 10 milja.

Čujte i čudite se, osobito vi mornari, koji znadete, kakva vremena običavaju ovuda vladati, pa kakve parobrode posjeduje vlastnik za uzdržavanje ove grupe?

Parobrod »Primo«, kojim samo ime kaže, koliko je već godina izgrađen, plovio i plovio tamo negdje po Dalmaciji dok je bio zašto, pa mjesto njime u kut, kupio ga vlastnik, okrapo, paluba bila gajila pa je zementirao, te sada uz pogibelj da gdje izmjeri dubinu morskou, vozi poštu i putnike od Lošinja do Suska i Unija. (Kaže se, da ga je kupio, a možda ga je dobio i na dar — dar ne bi baš bio velik.) Uz potpunu morskou tisuću (bonacu), taj »Primo«, dokazano je da čini 5 i pol milja (što loži slanom?); vi koji poznate ovud more, kažite, da li je takav parobrod za vježnja? Gdje su to milja?

Kad ode ovaj »Primo« u popravke, što mora prečesto, eto nam plovi, kako ga ovdje za ruglo zovu »Auto-Motor-See-Boot«. To vam je jedan ne baš najbolji brodica na benzini, ali na žalost često ga zaholi (truh usred mora, pa tu stoji kadgod i do pol sata, dok mu grčevi u želudcu prestanu, a volja za kretanje dodje. Pomislite vi mornari u ovom času nešto vjetro iz vana!

Kad je i ovaj motor »Sanago« gdje god u drugoj službi ili u bolnici, tad nam pošalju onog, kojeg su ljudi okrstili »Titanik« (samo čuvasj nas Bože njegove sudbine, i to bi se vrlo lahko moglo dogoditi). I to je motor »Auto« (sjuto), koji je veličine motor ribarice, a nije za drugo.

Pomislite dragi čitatelji, a i vi koji biste imali odgovarati za ljudske živote, da li su u zimsko doba sposobni ti parobrod-motori za prevažanje pošte i putnika? Ako nisu, što protivno ne može nitko dokazati, onda zašto se ih hrpi na pogibelj ljudi? Popitajte o tim plovitbama ljude iz Suska i Unija, ali ne one, koji ljubie skute vlastniku, pa čete čuti lijepih pohvala. Moralo bi se često i u samoj lošinjskoj luci sa strane lučke oblasti, da pregleda parobrod prije odlaska, no ni u te strane mnogo se ne pazi. Istinito je, da se na takve parobrode i motore znade ukrcati 50, 60, 80 a i više putnika (osobito ljeti), dapače jednom se i na »Autu« ukrvalo preko 60 ljudi. Da li je to mornarski? Prijatelj parobrod »Spitze«, koji je sav bio okrpljen, jednom mu uz Lošinjsku obalu počelo more prodirati u utrobu, ali mornari na brzu ruku zalijepili cementom, ukrkali ljude i eto sjegurni parobrod za put; dobro, a jesu li odgovorne osobe na to reagirale? Zamjerili bi se vlastniku.

Kraj neka bude ovaj jeremijski, ali po svoj prilici ne će biti, dok se ne dogodi koja nesreća, a onda tko krivac? Zlovrjeme, odgovorit će službene osobe, i to će biti sve. Vi koji ste odgovorni, predurednite toj nesreći. No ali kad bude loše vrijeme, stajat ćemo u luci, pa mirna Bosna, nesreće biti ne će. Liepo! A pošta i putnici! a trgovina! nek leži. Da bi se od vlasnika, koji vuče 6000 subvencije zahjvalo da nabavi prema ugovoru dobar parobrod, koji ima 10 milja brzine (a ne stare korupcije, samo da je veća dobit, a manje potroška), ne bi bilo ni uz vjetro mlakove nesreće, a nekune osobe trde, da bi takav parobrod po svakom vremenu i bez opasnosti mogao plovit i ne u Susak, a ono sjegurno iz Lošinja do Unija. Eto tako bi se preduredilo nesreći, a pošta i putnici mogli bi se redovito i bez opasnosti prevažati. Moguće da bi kadgod slučaj baš grozno nesreće, da ona Hvala Bogu, stoji u luci, to sa i drugdje događa, pa to bi se nitko do godilo, zato bismo mirno podnesli. Istina, vlastnik mora gledati i svoju dobit, pa neka plać ako mu je malo, veću

subvenciju; ali sa 6000 K, uz ono malo mornara i trošak na benzin ili ovaj slabi kapital što ga je uložio u »Prima«, te uz veliki dobitak od putnika i trgovine (osobito ljeti), valjda nema deficita, već na protiv lijepi dobitak. Ovaj članak, glas mjestnog stanovništva, neka je na razmišljanje u prvom redu c. kr. ravnateljstvu pošta i brzojava, pa vlastniku i svim onim, koji bi morali na ovu plovitbu paziti.

Krčki kotar:

Baška za balkanske ranjenike. Bašćanski hotelieri sastali su se, te su susački odbor za sakupljanje prinosa za Crveni Krst balkanskih naroda objavili da stavljaju na raspologanje 60 postelja sa podvorhom i njegovim za mjesec dana za ranjenike, koji bi želili doći na more, na oporavak i to gg. Emil Geisllich 30 postelja, Petar Grandić 16 i Anle Tudor 14. Gđjica dr. Zdenka Čermakova, občinska liječnica prijavila se, da će sve ranjenike koji dodju na liječenje u Bašku licititi i dati im sve potrebite lijekove badava. Odbor je odmah ovo javio »Crvenom Krstu« u Beograd.

Voloski kotar:

Iz Nar. Zajednice* za Istru. Podružnica: U nedjelju dne 24. o. mj. obdržavala se je u Zametu konstituirajuća skupština nove Podružnice Nar. Zajednice za Istru za Zemet i okolicu. Do sada osnovane su ove podružnice: za Volosko-Opatlju i Vasansku, za Veprinac i okolicu, za Ručavac i okolicu, za Matulje i okolicu, za Lovran i okolicu, za Mali Lošinj i okolicu. Nova podružnica u Zametu bili će seata po redu.

Namještanje naučnika u obrt i trgovinu: Medju ostalim narodnim poslovima bavi se Nar. Zajed. za Istru također sa namještanjem naučnika u obrt i trgovinu, osobito iz ugroženih krajeva Istre. Dosada bilo ih je već nekoliko namješteno. Sada imade na raspologanje njih: 4 za trgovinu, 2 za stolarski obrt, 1 za kovački obrt, 1 za mesarski obrt, 1 za kojigod obrt, 1 djevojčica za pisanje na stroju.

Osmicanje strukovnih škola i tečajeva: Na ovom polju čeka Narodnu Zajednicu za Istru velika i teška zadaća. Tu će osobito dobro djelovati Podružnice. Njekoje su od njih već hvaljevrijedno na tom počele djelovati. Tako je Podružnica u Voloskom Opatlju i Vasanskoj raspravila, proučila i gotovo kraju privela osnutak šegrtske škole u Opatlju (a isto tako i osnutak Dječijeg zabavišta u Opatlju). Podružnica u Lovranu rješava sada pitanje o osnutku šegrtske škole u Lovranu za Lovran i Veprinac (dotičnu lice). Povrh toga poduzelo se putem Narodne Zajednice za Istru korake za otvorenje zidarskog tečaja u Vrbniku.

Dobro bi bilo, da bi se u ovim poslovima i iz drugih krajeva naše Istre naši ljudi obratili na »Narodnu Zajednicu« u Opatlju, koja će im najrečom pripravnošću dati sve potrebite informacije i pomoći.

Porečki kotar:

Iz Kastelra. Dne 23. t. mj. imali smo orđe plesnu zabavu u korist naše školske djece. Tom prilikom sabrala se lepa svotica od K 102 56. Najljepše zahvaljivamo kastelirskoj posujitnici, koja nam je utupila dvoranu i mjesnoj gladi, koja je besplatno udarala. Isto tako budi izrečena hvala svima, koji su doprinomom i inače pripomogli, da je čela zabava onako lepo uspjela.

Koparski kotar:

Insazivanje piranskih talijanska. Nabilje im dosta, što on njihovim podpreznicu na Piranšini palili našim seljacima kuće, sieno i slamu i nanasali im svakojake štete, već se eto i službeni talijanski krigovi digote proti istim seljacima klevetom

i podvalama. Pozvaše naime političku oblast u Kopru, da dozvoli njihovim strazarićima vani našu selu nositi oružje, njer da im tobože prieti pogibelj od hrvatskih i slovenskih seljaka, što je bezobrazna kleveta. Bilo je doduše prepira izazvanog od piranskih plaćenika, ali o kakovoj pogibelji bilo za koga od strane naših seljaka, ne može biti ni govora. Pao je doduše jedan hitac iz samokresa ali nipošto so strane naših seljaka, već iz stanovanja ta lijanjskog učitelja, odakle stalno nisu naši ljudi streljali.

Pozivljemo dakle i mi političkog poglavara u Kopru, da učini već jednom mir i red na piranštini i da ukroli piransku fakinečad, jer ćemo inače njega učiniti od govornim za svaki budući nemir i nered. Čujte Sloveni i Hrvati občine Pirana. Vaše občinsko glavarstvo raspisuje antječaj za občinskog strazara, od kojega traži medju osialim, da znade čitati i pisati (dškako talijanski) i da će dati prvenstvo onomu, koji anade goroviti njemački. Od budućeg Vašeg strazara traže poznavanje njemačkog jezika a za znanje Vašega jezika ne pitaju. Ne zaboravite toga gospodari u Piranu kad Vas budu opet obijetavali.

Za ratujuće Slavene na Balkanu. U nedjelju dne 17. o. mj. bio je sazvaio zemaljski zastupnik g. Josip Valentić javni sastanak u Dekane, gdje je u prostorijah »Konsumnoga društva« u prisutnosti značnog broja slušateljstva razlumačio uzroke rata na Balkanu i predočio došadašnje uspjehje krsćanskih naroda proti Turcima. Poslije sastanka sakupili su prisutni za »Crveni Krst« za ratujuće južne Slavene K 40 80, čemu pridodaše K 16 02 sabrane od gg. Toškana i Mahnića.

Kotarske učiteljske konferencije za Kppar obdržavane su dne 20. o. mj. i to slovenska u Dohini i talijanska u Piranu. U c. kr. kot. školsko vijeće bijaše izabran talijanski učitelj Massalini sa 271 glas, docij je slovenski kandidat g. Josip Valentić, nadučitelj i zem. zastupnik dobio 46 glasova.

Telefonski spoj s Marzigama, polni kotar Kopar, otvoren je preko Kopra a broj telefona je u Kopru 49.

Franina i Jurina.

Jur. Si čul, da iću Lovranci muziku?
Fr. Kakovu muziku?
Jur. Bože moj, kakovu leh talijansku!
Fr. Onda toga ne iću pravi Lovranci, leže kakov dotepaj, landrovac ali si kociati.
Jur. Veramente baš takovi baš talijansku banderu va Lovrane.
Fr. A muzikante moru zbirati va Galezane.
Jur. Pobořica najbolje; tamo bi našli nam svoje prave brate.
Jur. Franino moj, ka sreća je tokala našu braću na Balkane, ki male po lurskem mebu bez mladi.
Fr. Ča su ga morla već smlatih?
Jur. Nisu ne, lego da njim gre na pomoć majređi junak otvoga sveta.
Fr. Ki je ta Kraljević Marko?
Jur. Sin pokojnoga Kalabardi.
Fr. Ala Jurino nebudi ča Bog da; to ti je on prvi junak, ki pride kada vojska fini i krunu se bregese napune, čim putka putne.

Razne primorske vijesti.

Odbor za priredjenje velikog plesu u Trstu na korist obiju Društva. Slovenaštva i Hrvatska mladež u Trstu izabrala je između sebe na posljednjem sastanku sljedeći odbor, koji ima poduzeti potrebite korake za veliki ples, što će se obdržavati u mesopustu u kazalstvoj dvorani »Nar. doma«: predsjednik g. dr. Josip Graonci, potpredsjednik g. Slavoj Dimnik, tajnik g. Vjekoslav Karlavaris, II. tajnik g. dr. Eric Ozretic, I. blagajnik g. Anton Zucerna, II. blagajnik g. dr. Fran Basmić Bruak.

Izbor za osjeđuravajuće društvo proti nezgodam. Do mala imade se provesti dopunitben izbor u osjeđuravajuće društvo proti nezgodam u Trstu. Dotični izbornici primili su ili će primiti od strane ravnateljstva izborne listine pa ih ovim molimo da je sahrane dok budu čitali pobliže naputke. Molimo ujedno naše inteligentnije krugove gg. svećenike, učitelje i občinske uprave po svoj Istri, da upozore na ovu molbu poznate im izbornike. Birati će ovaj put gospodari i radnici iz sljedećih kategorija po jednoga člana i jednoga zaustjenika: kategoriju I. željeznice, prevozna skladišna poduzeća, čišćenje kontu; kategoriju II. rudarstvo, kovinarstvo, ljevarnice, strojevi, oruđje; kategorija VI. papir i koža, drvene i rezbarske sirovine, seljačka i sumurska prometila i mlini.

Izbor će se obaviti dne 20. decembra o. g. Izbornici neka sačuvaju do budućeg naputka svoje glasovnice.

Hrvatsko pripomoćno društvo* u Beču, koje je navršilo 26. godinu svoga blagotvornog rada i koje je za svog obštanka pružilo pripomoć siromašnima našim djacima na visokim školama u Beču ogromnu svotu od 45 000 K, očekuje od svojih prijatelja i podupiratelja, da će mu i sada povodom otvorenja nove školske godine pripomoćni mladosti na pomoć, a da bude ono uzmoglo i unapried vršiti plemenito poslanstvo na korist naše učete se mladeži u Beču.

Redoviti članovi placaju na godinu 5 K. Društveni naslov: »Hrv. prip. društvo« u Beču, VIII. Leichenfelderstrasse 14.

Božićni prizateli. Pošto pada uo godine 28. decembra na ponedjeljak, odredilo je ministarstvo bogoštovlja i nastave, da se prekine poduka na srednjim školama, na djevojačkim hecama, na učiteljskim, na trgovačkim i nautičkim školama iznimno već u subotu dne 21. decembra. Za mlajskim školnim vijećima pušta se na volju, da isto za srednje i gradjanske škole odluce.

Novi poštameštri u Istri. Kod poštanskog ureda u Baderni imenovan je poštameštrm g. Boto Rupenovic; kod poštanskog ureda u Zaminju g. Pilito Juraj.

Kraljeva vijest. Primiti smo sa zahvalom: Nas trgovački zakon i željezničko pravo. Napisao dr. Julije Mogan, odvjetnik na Rieti. Ciena K 1-20.

Br. 6206/12.

Natječaj.

Na temelju zaključka občinskog zastupstva od 31. oktobra 1912. raspisuje se natječaj za dva mjesta občinskog redara sa godišnjom plaćom od K 1240, stanarićom K 120 i paušalom za odieo K 100 i to za službu Matulji kolodvor i Matulji mjesto, i za službu Zemet-Kastrida. Molbe za raspisana mjesta imadu se podnositi do 15. decembra t. g. podpisom občinskom poglavarstvu, obložene krsćanim listom, svjedocbom občinarstva, donosnja i licitaciom, te eventualnim vojničkim dokumentom. Prednost imati će oni, koji su već u takovoj službi bili i koji uz hrvatku parnaju njemački ili talijanski jezik barem u govoru. Občinsko poglavarstvo: Kastav, dne 21. novembra 1912. 3499 1-2. Načelnik: Jelčić.

izjavljujući da su...
 Za krovne dršiva! Za trgovce! Za privatnike!

PLETAONA ČARAPA, MAJICA I INIH PLETIVA

Marija Kraljić
 Istra MALI LOŠINJ Istra

Čast mi je javiti p. n. općinstvu, da sam otvorila veliku pletanu čarapa, majica i inih pletiva, koja je opskrbljena strojevima najmodernijeg sustava. Izrada u svim debljinama i veličinama, od najjednostavnije do najfinije vrsti, uz umjerene cijene. — Primam na potpitanje sve vrsti čarapa.

Izrada brza i besprikorna.
Veliki izbor pamučnog i vunenog konca iz prve češke tvornice.

Pošto su strojevi tako uređeni, da mogu izraditi pletiva upravo onako, kako se to u pojedinim krajevima naše Istre nosi, uvjerena sam, da će moja pletiva vrlo dobro doći našim konzumnim društvima i trgovcima.

Pletivo je na dlaku isto, to ono, što ga izrađuju naša seljakinje na iglama, ili strojevi velikih tvornica, a kud i kamo bolja i jeftinije u samoj izradi i radi toga, jer se može uvijek potpuniti.

Za točnu izradu dostatno je, da mi se dostavi jednu čarapu, majicu i t. d. kao uzorak.

Na sahtjev najem uzorke pouzdećem, što mi se pouzdećem vraća.
 Pošto je ovo prvo hrv. poduzeće svoje vrste u našoj Istri, nadam se, da će me koji naša konzumna društva, toli gg. trgovci i privatnici svojim cijenj. narudžbama poduprijeti.

Sa veštovanjem **Marija Kraljić.**

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrana zadruga na ograničeno jamčenje
 Vlastita kuća (Narodni Dom)
Podružnica u Pazinu.
 Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Od 1878! ... Posvuda čuveni glasoviti objavljeni domaći lijek. Kod većih naročiti znatan posuot.

Ljekarnika A. THIERRY-a balsam

Jedino pravi sa zelenom duvnom kao zaštitna marka.

Svako patranje, opozitanje i prepodaja drugih besizama sa zavarava. Jednom markom prougi se kazano po svaki i strogo kazni. — Djeluje sigurno, likovito kod svih bolesti organa sluzi, kašlja, izbacivanja pro-mukloš, katara grla, prehlada, bolesti plaća, specijalno kod infuzioe bolesti želudca, upale jetara i sluzne, pomaćkaje stolice, zaboluje i svih bolesti, trzanje zglobova, opetkna, točnik bolesti i. 12/2 III 5/1 II i vel. posebna boca K 5/40

Thierry-ova jedine prava oznaka — zeljaka mast.

sigurna i stalna likovitoć djelovanja kod rana, opekline, osjeća, upala, absces odstranjeje sva strana upala, koje su došla u uljelo pa čisto predstaraće operacije, koje su sa bolima skopćane. Ukljivita kod još tako starih rana, 2 posude stje K 3/50.

Uvijek i ljekar, — od kogaću govoriću A. THIERRY-a u PREDALU! Hrvatska. — Dobra se u svim većim ljekarnama. Na viliko u ljekara, drogerijama.

NAJBOLJEŽITNI MLINOVI,

cijaraki strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradi i najjeftinije izradjeni, priredjeni za svako tlo.

Mnoga pedužočarpe nama uređjena u prometu.

Penude, prerađani na sahtjevž beđava i bez poltarine od tehničke poslovnice

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2b.

Dostavlja se podpuno opreme za sva obrtnička i industrijalna podužočar. Dopisivanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

Austro-hrvatsko

parobrodarsko društvo na linijice u Punt. Ravnateljstvo u Punt. Vlastito upravnništvo na Rieci, Riva Cri-slofora Colombo.

Plovitbeni red
 vrijedi od 1 listopada 1912. do opoziva.
 Pruga: Punt-Rijeka.

Sraki dan	Odl.	Postaje	Dol. i Odl.	Sraki dan
prlje podne				po podne
5.45	odl.	PUNAT	dol.	4.50
6.—	tol.	Krk	odl.	4.35
6.10	odl.	Glavotok	dol.	4.25
7.—	dol.	Malinska	odl.	3.40
7.05	odl.	Malinska	dol.	3.35
7.35	dol.	Malinska	odl.	3.0
7.45	odl.	Omšalj	dol.	2.10
8.30	odl.	Rijeka	dol.	2.—
8.35	odl.	Rijeka	odl.	12.55
9.80	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjelno pristajanje u Rijecama i Torkolama.
 Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utork.	Petak
prlje podne	prlje podne		po podne	po podne
10.15	7.35	RIJEKA	5.—	6.—
10.50	8.10	Opatija	4.25	4.25
11.—	8.20	Beli	4.15	4.15
12.20	9.40	Beli	2.55	2.55
12.50	9.50	Morag	2.45	2.45
1.20	10.40	Krk	1.55	1.55
1.30	10.50	Krk	1.45	1.45
2.10	11.50	Krk	1.05	1.05
2.20	11.40	Krk	12.55	12.55
prlje podne	prlje podne		po podne	po podne
1.40	1.20	Balkanova	11.25	11.25
2.—	2.—	Lopar	10.10	10.10
2.40	2.40	Rab	9.25	9.05
4.20	3.40	Rab	9.—	9.—
4.30	4.—	Lopar	8.55	8.55
4.55	4.30	Lopar	8.30	8.30
5.—	4.30	Veli Lošinj	7.20	7.20
6.10	5.40	Mali Lošinj*)	7.—	7.—
6.20	5.50	Mali Lošinj*)	6.50	6.50
6.30	6.—	NEREŽINE	6.—	6.—
6.40	6.10	NEREŽINE	6.—	6.—
7.30	7.—	NEREŽINE	6.—	6.—

*) Laka Sv. Marije.
 Uvjelno pristajanje u Punt i St. Baški
 Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab

Sraki Srijeda	POSTAJA	Sraki Srijeda
prlje podne		po podne
7.35	RIJEKA	7.20
8.10	Opatija	6.45
8.20	Opatija	6.35
8.35	Lovran	6.20
8.40	Lovran	6.10
12.30	Rab	2.30

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinj-Veli

Sraki Nedjel.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Sraki Nedjel.
prlje podne				po podne
7.35	odl.	RIJEKA	dol.	9.30
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.30	odl.	Lovran	dol.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.40	odl.	LOŠINJVELI	dol.	8.10
1.25	dol.	LOŠINJVELI	odl.	8.30

Uvjelno pristajanje u Malomostolje i Sv. Martij.
 Pruga: Baška-Punt-Rijeka.

Sraki Utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Sraki Srijeda
prlje podne				po podne
1.30	odl.	Baška	dol.	6.10
2.30	dol.	Punt	odl.	4.50
3.45	odl.	Rijeka	dol.	4.50
3.50	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjelno pristajanje u Staroj Baški.
 Pruga: Vrbanj-Sv. Marije-Sv. Crkvenica

Sraki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Sraki dan
prlje podne				po podne
4.30	odl.	Vrbanj	dol.	4.30
5.45	dol.	Sv. Marije	odl.	4.15
5.50	odl.	Sv. Marije	dol.	4.10
6.30	dol.	Sv. Marije	odl.	3.30
6.35	dol.	Crkvenica	dol.	3.30
7.—	dol.	Crkvenica	odl.	3.—

Pruga Crkvenica-Rijeka.
 Sraki Utorak
 7.15 pr. p. odl. Crkvenica . . . . . dol. 7.45 po p.
 8.15 pr. p. dol. Rijeka . . . . . odl. 12.45 po p.

Pozor!
 50.000 pari cipela !!!
 i para cipela samo za K 7-90.
 Radi novčanik neprika dobio sam zalog od više veći tvornica cipela, da raspaćam veliku množicu cipela daleko izpod tvorničke cijene.
 Zato prodajem svakim 2 para cipela za godinu i 2 para cipela za godinu u vrpe žute ili crne, galisirane sa jakim pribitkim podplatom. veoma elegantne po najnovijoj modi. Veličina po broju. Svaka 4 para cipela samo K 7-90.
 Razaslije pouzdećem
 C. Wloker, Schuh-Export, Krakov
 br. 842.
 Zamjena je dorozljeaa ili se novac vraća

Julius Meinl

Uvoz kave

NOVA PODRUŽNICA
 PULA
 Via Sergia br. 35;
 3488 r 8

Stara, najveća i najbolje upeljana
Kamnoseška obrt
 na Spodnjem-Štajerskem se pod jako ugodnimi pogoji prodaje.
 Slovanskim kamnosekom se nudi naj-ljepša in gotova prihodnost.
 Ponude pod „Kamnoseška obrt“ na upravnništvo tega lista. 5518-13

Raspis natječaja.
 Raspisuje se natječaj na mjesto redarstvenog stražara, što se imade popuniti kod ovog občinskog poglavarstva sa plaćom od godišnjih 1800 K isplativim u mjesečnim postecipatnim obrocima, potpunom stratarskom opremom i opravom kod nastupa službe i naplatom u iznosu od godišnjih 150 K za daljnje nabavljanje službenog odjele i opreme, isplativim u dva polugodišnja postecipatna obroka.
 Natjecatelji na ovo mjesto moraju dokazati, da su austrijski državljanin, da nisu mladji od 24 a stariji od 40 godina; da su posva zdravi, da im je ponatanje bez-prikorno, da poznaju hrvatski, talijanski i njemački jezik. Prednost će se dati onome, koji dokaze, da je već služio kod redarstva ili kod oružništva.
 Molbe se imadu obdijeliti podpisano me do 30. novembra 1912, gdje se mogu doznati i dalnji uvjeti službe.

Glavarstvo općine Voprinac:
 V. Čičić, dne 8. novembra 1912.
 8860-82 Načelnik: Bačkloh Ivan v. r.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
 Na Campo Marzio br. 5 — Podričica Via S. Maria 14.
Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.
 Direktna poslužba u dom i u javno lokale.
 Predaja svakokratnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i tačna.

UVEĆA DALMAT. ZLATARIJA
A. T. RADIG

